

Č.j. R 52/2002

V Brně dne 1. 11. 2002

V řízení o rozkladu, který proti rozhodnutí Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže ze dne 5. 8. 2002 č.j. S 39A/02-2659/02 o nepřiznání postavení účastníka řízení podle ustanovení § 21 odst. 1 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů, podala společnost **Agropol Group, a.s.**, IČ 25 10 00 25, se sídlem Opletalova 4, 113 76 Praha 1, v řízení zastoupena na základě plné moci ze dne 6. 2. 2002 Mgr. Petrem Pazderou, advokátem v advokátní kanceláři Voršilka, Zoufalý a partneři, se sídlem Národní třída 10, 110 00 Praha 1, jsem podle ustanovení § 59 odst. 2 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád), ve znění pozdějších předpisů, na návrh zvláštní komise ustavené podle § 61 odst. 2 téhož zákona

r o z h o d l

takto:

Rozklad proti rozhodnutí Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže ze dne 5. 8. 2002 č.j. S 39A/02-2659/02 **zamítám** a rozkladem napadené rozhodnutí **potvrzuji**.

O d ů v o d n ě n í

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže (dále jen „Úřad“) vydal dne 5. 8. 2002 rozhodnutí č.j. S 39A/02-2659/02, jímž rozhodl, že postavení účastníka správního řízení č.j. S 39/02 zahájeného dne 19. února 2002 na základě návrhu společnosti AGROFERT HOLDING, a.s., se sídlem Roháčova 89/1101, Praha 3, IČ 25 13 00 72, ve věci povolení spojení soutěžitelů ve smyslu § 12 a násl. zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů (dále jen „zákon“ anebo „zákon o ochraně hospodářské soutěže“), se společností Agropol Group, a.s., se sídlem Opletalova 4, Praha 1, IČ 25 10 00 25 (dále jen „společnost Agropol“), nepřiznává.

V řízení, jež vydání napadeného rozhodnutí předcházelo, bylo dne 13. 3. 2002 vydáno rozhodnutí č.j. S 39A/02-931/02, kterým Úřad postavení účastníka řízení společnosti Agropol nepřiznal. Proti tomuto rozhodnutí byl podán rozklad. Poté rozhodnutím č.j. R 10/2002 ze dne 9. 5. 2002 bylo rozkladem napadené prvostupňového rozhodnutí zrušeno a věc vrácena

k novému projednání a rozhodnutí s tím, že je třeba předně zabývat se otázkou, zda mohou být práva a povinnosti společnosti Agropol rozhodnutím Úřadu ve věci povolení předmětného spojení soutěžitelů podstatně dotčeny. Dne 5. 8. 2002 pak bylo vydáno nové prvostupňové rozhodnutí č.j. S 39A/02-2659/02, kterým nebylo postavení účastníka shora uvedeného správního řízení společnosti Agropol přiznáno.

Proti rozhodnutí Úřadu ze dne 5. 8. 2002 č.j. S 39A/02-2659/02 o nepřiznání postavení účastníka řízení podala společnost Agropol včas rozklad, ve kterém se ohradila proti způsobu výkladu pojmu „podstatné dotčení“, jakož i proti výkladu použití fakultativního oprávnění Úřadu rozšířit okruh účastníků ve smyslu ustanovení § 21 odst. 1 věta druhá zákona, jež považuje za výklad nepřiměřeně zužující. Společnost Agropol upozornila na povinnost respektovat ustanovení § 34 správního řádu, stejně tak ustanovení § 32 odst. 1 a 2 správního řádu. Společnost Agropol dále vyjádřila nesouhlas s presumpcí jejich zcela subjektivních zájmů ve správním řízení č.j. S 39/02, když má zato, že její objektivní právo ve smyslu ustanovení § 41 obchodního zákoníku by mělo být chráněno zákonem o ochraně hospodářské soutěže jako speciální právní normou. Na zvýšený zájem kteréhokoli ze soutěžitelů by pak mělo být nahlíženo jako na zájem o ochranu hospodářské soutěže jako objektivního jevu. Společnost Agropol znovu poukázala na svůj možný podíl na vymezeném relevantním trhu, přičemž upozornila, že řízení o povolení spojení soutěžitelů má dopad na celý trh s chemickými výrobky. Rovněž proti údajně zcela teoretické úvaze o možných dalších žádostech o přiznání postavení účastníka vznesených jinými soutěžiteli se společnost Agropol ohradila, když je údajně zřejmé, že jiný soutěžitel nemá zájem o postavení účastníka řízení ani o podání námitek. Společnost Agropol dále namítla, že je nutno respektovat ustanovení správního řádu a při rozhodování v řízení o přiznání postavení účastníka přihlížet ke všem relevantním skutečnostem, které byly v řízení č.j. S 39/02 zjištěny, jakož i ke skutečnostem, které byly zjištěny v dřívějších řízeních. Společnost Agropol zároveň namítla, že v odůvodnění napadeného rozhodnutí hodnocení takových skutečností významných pro rozhodnutí postrádá. S odkazem na všechny v řízení zjištěné skutečnosti společnost Agropol orgánu rozhodujícímu o rozkladu navrhla, aby napadené rozhodnutí změnil tak, že se jí postavení účastníka v řízení ve věci přiznává.

Správní orgán rozhodující v prvním stupni neshledal důvody pro postup podle ustanovení § 57 odst. 1 správního řádu a v souladu s ustanovením § 57 odst. 2 správního řádu postoupil věc k rozhodnutí orgánu rozhodujícímu o rozkladu. Ve smyslu ustanovení § 59 odstavce 1 správního řádu jsem tak napadené rozhodnutí přezkoumal v celém rozsahu a dospěl k následujícím závěrům.

K námitce společnosti Agropol ohledně způsobu výkladu ustanovení § 21 odst. 1 věta druhá zákona nejprve poukazuji na skutečnost, že účastníkem řízení může být podle zákona o ochraně hospodářské soutěže pouze ten, o jehož právech a povinnostech stanovených tímto zákonem má být rozhodnuto (§ 21 odst. 1 věta první zákona), případně také ten, kdo prokáže, že jeho práva a povinnosti mohou být rozhodnutím Úřadu podstatně dotčeny a o přiznání účastenství před ukončením řízení Úřad požádá (§ 21 odst. 1 věta druhá zákona). V uvedeném případě je Úřad podle ustanovení § 21 odst. 1 věty druhé zákona oprávněn přiznat postavení účastníka řízení osobám, které o tento statut požádají a prokáží, že jejich práva či povinnosti mohou být meritorním rozhodnutím podstatně dotčeny. Nezbytným předpokladem je v tomto případě označení takových konkrétních práv, ohledně nichž je žadateli o přiznání postavení účastníka řízení známo, že by mohla být rozhodnutím ve věci alespoň potenciálně dotčena. Osoba, která se přiznání postavení účastníka řízení podle § 21 odstavce 1 věty druhé zákona

domáhá, tedy musí navrhnout na podporu svých tvrzení o dotčení konkrétních práv či povinností rozhodnutím Úřadu ve věci důkazy, které jsou jí známy.

Společnost Agropol dotčení svých práv a povinností dovozuje zejména z posílení dominantního postavení spojujících se soutěžitelů na relevantním trhu, jež jim umožní chovat se zcela nezávisle na ostatních soutěžitelích, přičemž poukazuje na ustanovení § 41 obchodního zákoníku. Za konkrétní právo, jež může být rozhodnutím Úřadu ve věci dotčeno, je společností Agropol pokládáno právo vyplývající z úvodního ustanovení Hlavy páté obchodního zákoníku, deklarujícího svobodný rozvoj soutěžní činnosti v zájmu dosažení hospodářského prospěchu. Toto ustanovení konstituuje právo na účast v hospodářské soutěži pro všechny, kdo se jí chtějí a mohou účastnit, kdy jeho význam je třeba předně spatřovat v rovině proklamativní, jež je konkretizována jednotlivými ustanoveními o právem reprobovaných formách zneužití účasti v hospodářské soutěži. Takto podávané právo je tedy pro oblast spojování soutěžitelů specifikováno právě ustanovením § 12 a násl. zákona o ochraně hospodářské soutěže, kdy nelze přehlédnout, že ustanovení § 41 obchodního zákoníku a zákon o ochraně hospodářské soutěže jsou vzájemně ve vztahu normy obecné a normy speciální. Právo společnosti Agropol svobodně rozvíjet soutěžní činnost není rozhodnutím Úřadu ve věci nijak bezprostředně omezováno. Kartelové právo upravené v daném případě v ustanovení § 12 a násl. zákona o ochraně hospodářské soutěže tu Úřadu dává oprávnění i povinnost zamezit rozhodnutím ve věci vzniku takového stavu, který by teprve mohl soutěžní prostředí narušit a tím i potenciálně škodit příslušným soutěžitelům, aniž by však takové kartelové právo mohlo být nástrojem přímé ochrany práv některých soutěžitelů. Nepřisvědčuji tedy společnosti Agropol a uzavírám, že její právo účasti na hospodářské soutěži ve smyslu ustanovení § 41 obchodního zákoníku nemůže být rozhodnutím Úřadu ve věci nijak přímo dotčeno.

Vzhledem ke skutečnosti, že žádná jiná konkrétní práva či povinnosti, jež by mohly být rozhodnutím Úřadu ve věci dotčeny, nebyly ze strany společnosti Agropol namítány, a žádné jiné konkrétní právo či povinnost, jak je má na mysli ustanovení § 21 odst. 1 věta druhá zákona, jsem po podání rozkladu nad rámec tvrzení společnosti Agropol nedovodil, konstatuji, že není splněna základní podmínka pro přiznání postavení účastníka řízení. Nebylo-li tedy prokázáno, jaké konkrétní právo či povinnost by mohly být rozhodnutím Úřadu dotčeny, nebylo možno zkoumat, zdali by se jednalo o dotčení podstatné či nikoli a zcela bezpředmětné se pak jeví následné úvahy o fakultativnosti přiznání postavení účastníka řízení. V otázce nepřiznání postavení účastníka řízení se tedy plně ztotožňuji se závěrem, který učinil prvostupňový orgán.

K námitce společnosti Agropol, podle níž se Úřad v odůvodnění napadeného rozhodnutí nezabýval všemi skutečnostmi významnými pro rozhodnutí a jejich vyhodnocením, poukazuji na skutečnost, že společnost Agropol v rozkladu neuvedla, které konkrétní okolnosti rozhodné pro posouzení žádosti o přiznání postavení účastníka řízení Úřad neposoudil. Zhodnocením dopadů na hospodářskou soutěž a posouzením s tím souvisejících veškerých relevantních skutečností se Úřad zabýval v řízení ve věci. Společností Agropol namítané dopady na hospodářskou soutěž a jejich zhodnocení podle ustanovení § 17 odst. 1 zákona bezprostředně nesouvisí s rozhodnutím o přiznání postavení účastníka řízení, kdy jde o námitky proti spojení, jejichž uplatnění je předvídáno ustanovením § 16 odst. 1 zákona. Veškeré tyto námitky však byly hodnoceny v rámci řízení ve věci, tedy v řízení, ve kterém zákon jejich hodnocení předpokládá a Úřadu ukládá. Poukazuji například na část „5“ a část „6.6“ rozhodnutí č.j. S 39/02-3135/02 ve věci povolení spojení, které se zabývá hodnocením námitek uplatněných právě společností Agropol.

Uzavírám tedy, že důvody, které společnost Agropol uvedla ve svém podání, jímž žádala o přiznání postavení účastníka řízení, ani důvody, které uvedla v rozkladu, jímž napadala rozhodnutí o nepřiznání tohoto postavení, nejsou takovými důvody, které by zakládaly společnosti Agropol nárok na přiznání postavení účastníka správního řízení vedeného před Úřadem pod č.j. S 39/02, a to ani podle ust. § 21 odst. 1 věty první zákona, ani podle věty druhé téhož zákonného ustanovení. Předmětné řízení nebylo totiž vedeno přímo o právech společnosti Agropol, popř. o jejích nárocích plynoucích z práva objektivního, stejně tak nemohla být její práva či nároky vyplývající z práva objektivního v tomto řízení přímo podstatně dotčeny. Ztotožňuji se tak s názorem orgánu prvního stupně uvedeným v odůvodnění napadeného rozhodnutí, že nebyla doložena možnost přímého podstatného dotčení práv či nároků společnosti Agropol vyplývajících z práva objektivního na základě rozhodnutí Úřadu v tomto řízení. Vzhledem k tomu, že nebyla splněna základní podmínka pro využití fakultativního oprávnění Úřadu k přiznání účastenství v řízení podle ustanovení § 21 odst. 1 věta druhá zákona, a to podmínka podstatného dotčení práv či povinností navrhovatele v důsledku rozhodnutí Úřadu, návrhu společnosti Agropol na změnu napadeného rozhodnutí jsem nevyhověl, podaný rozklad zamítl a rozhodnutí Úřadu ze dne 5. 8. 2002 č.j. S 39A/02-2659/02 potvrdil tak, jak je ve výroku uvedeno.

P o u č e n í

Proti tomuto rozhodnutí se nelze podle ustanovení § 61 odst. 2 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád), ve znění pozdějších předpisů, dále odvolat.

Ing. Josef Bednář
předseda
Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže

Rozhodnutí obdrží:

právní zástupce navrhovatele
Mgr. Petr Pazdera, advokát
advokátní kancelář Voršilka, Zoufalý a partneři
Národní třída 10, 110 00 Praha 1

Toto rozhodnutí nabylo právní moci dne 5. 11. 2002 a stalo se vykonatelným dne 5. 11. 2002.